



Stichting Raad voor Accreditatie

te Utrecht

**Financieel Jaarverslag
2019**

12 maart 2020

Inhoudsopgave

Verslag van de raad van toezicht	3
Bestuursverslag	6
Jaarrekening 2019	17
Balans per 31 december 2019.....	18
Staat van baten en lasten over 2019	19
Staat van baten en lasten over 2019 naar ZBO en niet ZBO.....	20
Kasstroomoverzicht over 2019	21
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019	22
Toelichting op de balans per 31 december 2019	27
Toelichting op de staat van baten en lasten per 31 december 2019	33
Gebeurtenissen na balansdatum.....	34
WNT-verantwoording 2019 stichting Raad voor Accreditatie	35
Ondertekening financieel jaarverslag	38
Overige gegevens	39
Controleverklaring accountant (op briefpapier accountant).....	39
Bijlage 1 - Gegevens leden raad van toezicht en bestuur RvA	42

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Verslag van de raad van toezicht

Het werk van de Stichting Raad voor Accreditatie (RvA) werd ook in dit verslagjaar vormgegeven vanuit haar missie zoals ook verwoord op de website van de RvA.

Kernactiviteit van de RvA is het verlenen van accreditatiediensten. Als nationale accreditatieinstantie zorgt de RvA er immers voor dat belanghebbende partijen een gerechtvaardigd vertrouwen kunnen hebben in alle onder haar toezicht uitgegeven conformiteitverklaringen en beoordelingsrapporten.

De rol van de RvA is verankerd in Europese en nationale wetgeving en in een internationale ISO norm.

De raad van toezicht heeft in 2019 haar functie vervuld als toezichthouder, als werkgever en als klankbord voor zowel het voormalige als het nieuwe bestuur van de RvA.

Bestuurswisseling

Jan van der Poel heeft na zeventien jaar afscheid genomen van de RvA. Op maandag 3 juni 2020 is in Vredenburg een afscheidssymposium georganiseerd dat druk bezocht is door klanten en stakeholders.

Vanaf eind 2018 is de Raad van Toezicht gestart met de procedure voor de werving en selectie van een nieuwe voorzitter van de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht heeft in 2018 immers besloten over te willen gaan naar een tweehoofdig bestuur. De selectie was in handen van de voorzitter, vicevoorzitter en een lid van de RvT. Ondernemingsraad en management waren eveneens in de gelegenheid gesteld een gesprek te voeren met de beoogde nieuwe voorzitter.

Na de selectie en goedkeuring door de minister van EZK is met ingang van 22 juni 2019 Mr. Roeland D. Nieuweboer benoemd. De operationeel directeur Mr. Joep de Haas is tevens benoemd als bestuurder.

De raad van toezicht is in 2019 vijf maal plenair bijeengekomen; eerst in aanwezigheid van het bestuur en de operationeel directeur. Vanaf juni samen met de twee nieuwe bestuurders. Daarnaast werden bij specifieke onderwerpen de betrokken MT-leden uitgenodigd. Dit zorgt voor meer diepgang.

Eén vergadering was gedeeltelijk gewijd aan het eigen functioneren en het functioneren van het bestuur. Daarbij heeft de raad van toezicht zich bediend van een vragenlijst en een korte analyse die de dialoog hierover faciliteerde.

De raad van toezicht heeft in het verslagjaar in het bijzonder gesproken over:

- De managementletter 2018 met de frisse blik van de accountant op de AO en de noodzaak van een actuele risicoanalyse;
- Het programma Digishift Rv@ met als doel het vormgeven van de digitale transformatie wat de nieuwe en een moderne informatie-infrastructuur en een aantal up-to-date kernapplicaties gaat realiseren in 2020 en 2021. Dit brengt een forse investering voor de RvA met zich mee;
- De ingezette organisatieontwikkeling naar een meer klant- en normgerichte kantoororganisatie wat leidde tot een formele reorganisatie met ingang van 1 mei 2019;
- Het rapport Medewerkerstevredenheid met een respons van 86% en een tevredenheid van 7,5 die daarmee wat lager uitviel dan in 2016;
- De voortgang van de laatste fase van het transitieplan dat de accreditatie van ca. 250 medische laboratoria in vier jaar over moet brengen van een Nederlandse Praktijkrichtlijn naar de internationale accreditatienorm. Deze transitie is op 1 juli 2019 succesvol afgerond;
- Risico's en aansprakelijkheden;
- Het jaarverslag over de meldregeling Klokkenluiders; ook in 2019 is er geen sprake geweest van een melding;
- De toepassing van de Wet Normalisatie Rechtspositie Ambtenaren voor de RvA;
- Het afscheid symposium van Jan van der Poel;
- De eerste indrukken van de nieuwe voorzitter Roeland Nieuweboer naar aanleiding van zijn kennismaking met de collega's, partners, aanvragers en klanten in zijn 'eerste 100 dagen';

Raad voor Accreditatie

- De plannen van het huidige bestuursteam met de organisatie en haar klanten- en partneromgeving, wat moet leiden tot een meer robuuste en vooral innovatieve RvA.

In iedere vergadering vond daarnaast schriftelijke en mondelinge rapportage plaats over de strategische, operationele en financiële voortgang.

Terugkerende agendapunten waren:

- Jaarplanning, begroting en jaarrekening;
- De financiële maandrapportage;
- De voortgang van de organisatieontwikkeling;
- De voortgang van de projecten rond de digitalisering van klant- en werkprocessen;
- De jaarlijkse management review;
- Verslagen van vergaderingen van het adviespanel belanghebbenden;
- Verslagen van vergaderingen van de gebruikersraad;
- Contacten met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

De raad van toezicht heeft het rapport inzake de jaarrekening 2019, inclusief resultaatbestemming, na bespreking met de accountant goedgekeurd en zowel de voormalig bestuurder als het huidige bestuursteam decharge verleend voor het gevoerde beleid.

Informatie

Twee leden van de raad van toezicht richten zich op de financiële aangelegenheden. De voorzitter en een lid van de raad van toezicht hebben een OR-vergadering bijgewoond, evenals een OR-overlegvergadering met de bestuurder. Daarnaast hebben de voorzitter en een lid van de raad van toezicht, ook in het kader van permanente educatie, een reguliere vergadering van de commissie accreditaties bijgewoond en heeft de voltallige raad van toezicht zich door de commissie accreditaties laten informeren over haar werkzaamheden in 2018. De voorzitter heeft tevens enkele klanten en stakeholders van de RvA bezocht in het kader van haar introductieprogramma. Mevrouw Mastenbroek is herbenoemd voor een periode van vier jaar.

Wij spreken onze dank uit aan alle medewerkers en beoordelaars van de RvA. Zij hebben zich in 2019 wederom met grote inzet en betrokkenheid ingespannen om de geaccrediteerden en de stakeholders zo goed mogelijk van dienst te zijn.

Utrecht, 12 maart 2020

Mr. Y.C.M.T. (Yvonne) van Rooy, voorzitter
Ir. L. (Leo) Visser, vicevoorzitter
Prof. dr. J. (Jaap) van den Heuvel
Dr. ir. I. (Ineke) Mastenbroek
Ir. P.F. van (Peter) Rhede van der Kloot

BESTUURSVERSLAG

Bestuursverslag

De RvA geniet nationale en internationale bekendheid als het gaat om het deskundig accrediteren van certificeringsinstellingen, inspecties en laboratoria. Maar reikt de rol van de RvA niet verder gezien de huidige maatschappelijke constellatie? Met een maatschappij waar om krachtige toezichthouders wordt gevraagd en er een terugkerende reflex is om meer regels te maken. Waar wantrouwen de boventoon lijkt te voeren boven vertrouwen. Welke rol kunnen conformiteitsbeoordeling en accreditatie als sterke private borgingsinstrumenten dan juist hebben? Hoe kunnen we met deze instrumenten mede het vertrouwen terugbrengen in de maatschappij en het economisch verkeer?

Zou de RvA niet ondernemender moeten worden en kiezen voor bepaalde focusgebieden of thema's? En zich daarmee richten op belangrijke ontwikkelingen als digitale transformatie. Denk daarbij aan onderwerpen als big data, informatiebeveiliging en artificial intelligence. Of op belangrijke marktsectoren als 'food & feed', zorg en duurzaamheid & milieu? Is de RvA volgend op eenmaal tot stand gekomen normalisatie? Of zou de RvA ook een meer initiërende en bindende rol moeten hebben bij haar belangrijke stakeholdergroepen; ondernemingen, overheid en maatschappelijke organisaties?

Dit zijn vragen die de laatste maanden pregnanter zijn geworden met de komst van een nieuw bestuursteam. Veel van deze vragen zijn niet retorisch. Het nieuwe bestuursteam is in 2019 begonnen met deze vragen te stellen en stap voor stap gestart deze te beantwoorden, samen met collega's, klanten en aanvragers en raad van toezicht.

Voor u ligt het jaarverslag. Met dit document brengen wij als bestuursteam van de stichting Raad voor Accreditatie verslag uit over het boekjaar 2019.

Jaarrekening

De jaarrekening van 2019 sluit met een balanstotaal van EUR 6.949.433 en de staat van baten en lasten sluit met een resultaat van EUR 1.903,-. De stichting Raad voor Accreditatie (RvA) is een organisatie zonder winst oogmerk.

Accreditaties

In 2019 is sprake van 838 accreditaties. De RvA is via de wet aanwijzing nationale accreditatie instantie (WANAI) aangewezen als de accreditatie instantie voor Nederland ter implementatie van de Europese verordening EUR 765/2008. De RvA is een privaatrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan. De kernactiviteit van de RvA is het verlenen van accreditatiediensten. Als nationale accreditatie-instantie zorgt de RvA er voor dat belanghebbende partijen een gerechtvaardigd vertrouwen kunnen hebben in alle onder zijn toezicht uitgegeven conformiteitverklaringen en beoordelingsrapporten. Van de 838 verstrekte accreditaties waren er 54 geheel nieuw. In al deze gevallen heeft de RvA aldus een positieve uitspraak kunnen doen over het gerechtvaardigde vertrouwen in producten of diensten.

Dit gaat door alle sectoren heen. Een noemenswaardige prestatie is dat in 2019 de transitie van de medische laboratoria van de CCKL-praktijkrichtlijn naar accreditatie tegen de ISO 15189, volledig is afgerond. Hiermee zijn inmiddels alle medische laboratoria tegen deze ISO norm bij de RvA geaccrediteerd. Een andere trend is dat door fusies, een aantal medische laboratoria zich inmiddels bevindt onder de top 10 van aanvragers met een omvangrijke accreditatie. Voorheen was dat alleen voorbehouden aan een testlaboratoria, inspecties en certificeringsinstellingen.

In totaal zijn er 2 accreditaties geheel geschorst en 14 gedeeltelijk voor een werkterrein; soms opgelegd, soms op eigen verzoek. Er zijn 49 accreditaties ingetrokken voor een gedeelte van het werkterrein en 17 geheel ingetrokken.

Een nieuw bestuur

Op 3 juni 2019 heeft ir Jan van der Poel feestelijk afscheid genomen als bestuurder van de RvA. Hij heeft 17 jaar de RvA geleid en gebracht naar zijn huidige positie; een financieel gezonde organisatie die gekend is in de Europese en mondiale gremia.

Met ingang van 22 juni 2019 is een nieuw tweehoofdig bestuur benoemd met mr Roeland D. Nieuweboer als voorzitter en mr Joep de Haas als lid. De staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat heeft hier haar goedkeuring aan gegeven.

Raad voor Accreditatie

Het bestuursteam heeft besloten om te werken met een volwaardig collegiaal managementteam (MT) dat nu wekelijks samenkomt voor overleg. Op de agenda staan zowel strategische thema's als meer operationele onderwerpen. Maandelijks komen alle organisatiebrede operationele en financiële kpi's aan de orde. Eén keer per maand bekrachtigt het bestuursteam de besluiten in haar bestuursoverleg.

De nieuwe voorzitter van het bestuursteam heeft na '100 dagen' het door hem verkregen beeld geschetst van de RvA en zijn omgeving. Dit beeld is gepresenteerd aan raad van toezicht, het MT en de collega's en is mede aanleiding om vorm te geven aan de strategieontwikkeling en het robuuster en innovatiever maken van de RvA.

Om het 'verhaal' over de waarde van accreditatie en conformiteitsbeoordeling begrijpelijker en aantrekkelijker te maken is het bestuursteam met het MT een strategieontwikkelingstraject gestart. Te vaak moet nog uitgelegd worden aan de buitenwereld wat accreditatie is en wat dit concreet betekent. Dit, terwijl eenieder in het dagelijks leven te maken heeft met gecertificeerde producten of diensten. Of het nu de kwaliteit van ons zwemwater is, een deugdelijke asbestverwijdering, een nieuw type kookfornuis of een uitslag van een medisch lab. Het raakt ons dus continu. De aanloop om dit verhaal begrijpelijker en aantrekkelijker te maken is gedaan in 2019 en krijgt een stevig vervolg met collega's en stakeholders in 2020. De huidige missie, visie en kernwaarden worden daarbij ook 'onder de loep' genomen.

De collega's

Ook in 2019 hebben onze collega's hard gewerkt. Dit alles om aanvragers te helpen met het plannen en geven van informatie en het leveren van tijdige initiële beoordelingen, controles en herbeoordelingen op basis van de EU 765/2008 en de ISO/IEC 17011.

Met ingang van 1 mei heeft een formele reorganisatie plaatsgevonden waarover later meer.

Eind 2019 had de RvA 100 medewerkers vast in dienst (gemiddeld 2019: 93 fte). Daarnaast is er een pool van circa 30 externe gecontracteerde (lead)assessoren en ca 530 externe werkveld inhoudelijke deskundigen.

Terugblik 2019

De in 2018 ingezette organische verandering in de organisatie van de opzet van de kantoorondersteuning voor onze klanten en voor onze beoordelaars is in de loop van 2018 in overleg met de ondernemingsraad omgezet in een reorganisatie, die in 2019 formeel is gerealiseerd. Voor deze reorganisatie is eind 2018 een voorziening getroffen (ad € 24.000) en inmiddels afgewikkeld.

Digitale Transformatie: Digishift Rv@

In 2019 heeft de raad van toezicht de budgetten vrijgegeven die nodig zijn om onze digitale transformatie ambities te realiseren. Aangezien de RvA aanbestedingsplichtig is, zijn voor de ontwikkeling van de audit-rapportage tool, de vernieuwing en het beheer van de infrastructuur aanbestedingen uitgeschreven, en inmiddels gegund aan respectievelijk de bedrijven Betty Blocks en Vancis.

De ontwikkeling van de audit-rapportage tool is gestart en zal medio 2020 gereed zijn. Onze klant en het beoordelingsteam kunnen vanaf dat moment in een digitale omgeving en op een uniforme wijze samenwerken met - en rapporteren aan - elkaar. Vancis heeft in december 2019 het beheer van de infrastructuur overgenomen van de voormalig leverancier, de vernieuwing van de (werkplek) infrastructuur zal in maart 2020 zijn afgerond. Daarnaast is in 2019 de verwerking van inkoopfacturen geautomatiseerd door de implementatie van de factuurverwerkingssoftware van Easysystems. Voor 2020 staan, naast de afronding van de infrastructuur en auditrapportagetool projecten, de vernieuwing van de HRM-systemen, de websites en het verbeteren van het planningsproces op de agenda.

Ondernemingsraad

In december 2019 hebben verkiezingen plaatsgevonden. Met ingang van 1 januari 2020 start de ondernemingsraad van zeven, deels met nieuwe deels met zittende, leden. Het bestuur kijkt uit naar een constructief-kritische en open samenwerking met de nieuwe ondernemingsraad. Zij zal de ondernemingsraad steunen bij haar interne opleidingsbehoefte.

Raad voor Accreditatie

Het bestuur bedankt de afgetreden ondernemingsraad voor haar inzet in de afgelopen periode.

Pensioenuitvoerder

Per 1 januari 2019 is de uitvoering van de pensioenovereenkomst met de medewerkers van de RvA gegund aan ASR. Het is een pensioenregeling op basis van beschikbare premie. De medewerker bouwt een persoonlijk spaarsaldo op dat aangewend moet worden voor een pensioen.

Transitie CCKL- Praktijkrichtlijn naar ISO 15189

De in 2015 gestarte transitie van de medische laboratoria is conform planning in 2019 voortgezet en afgerond.

Informatiebeveiliging en AVG

Sinds 2018 is de RvA 'AVG-proof'. De RvA maakt een digitale transformatie door. Het digitaal uitwisselen van informatie speelt daarbij een belangrijke rol en daarmee ook informatieveiligheid en privacy. In 2019 is de RvA gestart met de implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Bij de invoering van de nieuwe systemen en de overstap naar een nieuwe infrastructuur wordt uitdrukkelijk rekening gehouden met de eisen die aan een goede informatiebeveiliging en privacy gesteld worden.

Financiële informatie

Resultaatbestemming

Het resultaat over het boekjaar 2019 is als volgt bestemd:

Het resultaat ad EUR 1.903 is opgenomen onder egalisatiereserves (ZBO). Het totale eigen vermogen bedraagt ultimo boekjaar EUR 4.209.519. Een deel (EUR 436.535) hiervan is bestemd. Het weerstandsvermogen (eigen vermogen +/- bestemmingsfonds) bedraagt ultimo 2019 EUR 3.772.984.

Financiële positie

De balans per 31 december is als volgt weer te geven:

	2019		2018	
	EUR 1.000	in %	EUR 1.000	in %
Materiële & immateriële vaste activa	279	7	373	9
Werkkapitaal*	3.931	93	3.871	91
	4.210	100	4.244	100
Eigen vermogen	4.210	100	4.208	99
Voorziening	-	-	36	1
	4.210	100	4.244	100

In 2014 is, mede op instigatie van de Gebruikersraad, het beleid met betrekking tot de gewenste hoogte van het weerstandsvermogen geëvalueerd. De huidige wettelijke basis van de RvA, zijn groter aantal geaccrediteerden en de verminderde blootstelling in het buitenland gaven daar aanleiding toe. De raad van toezicht heeft in 2014 haar goedkeuring gegeven om als bandbreedte voor het weerstandsvermogen minimaal € 3,5 miljoen en maximaal € 4 miljoen te hanteren. Zodoende is er voldoende buffer om de continuïteit, onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de RvA te waarborgen.

Raad voor Accreditatie

Per 31 december 2019 bedraagt het weerstandsvermogen € 3.772.984. Naast het resultaat is er enerzijds een toevoeging en anderzijds een onttrekking vanuit het weerstandsvermogen aan de bestemmingsfondsen (per saldo neemt het weerstandsvermogen af met € 36.820; 2018 € 3.809.804). In 2020 zal de gewenste hoogte van het weerstandsvermogen worden geëvalueerd.

De kortlopende financiële positie (werkkapitaal) per 31 december kan als volgt worden weergegeven:

	2019	2018
	EUR 1.000	EUR 1.000
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	3.819	3.798
Liquide middelen	2.852	3.532
	6.671	7.330
Kortlopende schulden en overlopende passiva	-2.740	-3.459
	3.931	3.871

Gecomprimeerd overzicht baten en lasten

	Begroting 2019 EUR 1.000	Realisatie 2019 EUR 1.000	Realisatie 2018 EUR 1.000
Baten			
Omzet uit accreditaties	11.193	11.705	11.707
Omzet jaarlijkse bijdrage	2.452	2.430	2.487
Overige opbrengsten	308	335	401
Netto omzet	13.953	14.470	14.595
Lasten			
Personeel	8.209	8.183	8.161
Kosten uitbesteed werk	3.529	3.863	4.103
Reis- en verblijfskosten	600	779	750
Afschrijvingen op vaste activa	104	95	124
Overige kosten*	1.849	1.549	1.277
Totale Lasten	14.291	14.469	14.415
Saldo van baten en lasten	-338	1	180
Rente	3	1	2
Resultaat	-335	2	182
Kosten ten laste van bestemmingsfonds	350	131	-
Toevoeging aan bestemmingsfonds	-	-170	-170
Mutatie egalisatie- en overige reserve na bestemming resultaat	15	-37	12

Baten

De totale baten zijn in 2019 3,7% hoger dan begroot en 0,9% lager dan 2018. De baten voor accreditatiebeoordelingen zijn € 368.000 (3,5%) hoger dan begroot en doorberekening reis- en verblijfskosten zijn € 143.000 (24,7%) hoger dan begroot. Bij de reis- en verblijfskosten zijn ook hogere kosten (€ 173.000) gemaakt.

Het aantal accreditaties binnen het ZBO bedroeg ultimo 2019; 838 (2018:790), voor de CCKL praktijkrichtlijn was dat ultimo 2019: 0 (2018: 20). Per saldo een toename van 28 (3,4%) accreditaties (2018: - 1,2%). Een deel van deze toename is toe te schrijven aan de nieuwe accreditaties in verband met de Brexit.

Lasten

De totale lasten zijn in 2019 1,2% hoger dan begroot en 0,4% hoger dan in 2018.

De toename van de personeelslasten t.o.v. 2018 is het gevolg van de loonstijging (2,2%). Door efficiëntere inzet en minder fte's zijn de totale personeelslasten slechts 0,3 % hoger dan 2018.

Raad voor Accreditatie

De kosten uitbesteed werk zijn t.o.v. 2018 lager (€ 240.000) door een hogere inzet van interne beoordelaars dan in 2018, maar 9,4% hoger dan begroot. Dit als gevolg van een hogere omzet bij accreditatiebeoordelingen en een lager dan begrote inzet van de interne beoordelingscapaciteit. Dit laatste wordt o.a. veroorzaakt door later en nog niet ingevulde vacatures, langdurige zieke en planningsfrictie.

De begrote uitnutting van de bestemmingsfondsen (€ 350.000) heeft slecht deels (€ 131.000) plaatsgevonden. Als gevolg van de tijdsduur van de aanbesteding van de IT projecten, zijn de projecten later gestart.

Het resultaat na verwerking van de onttrekking en toevoeging uit en naar de bestemmingsfondsen ad - € 36.820 komt ten laste van de egaliseringsreserve. De toevoeging aan het bestemmingsfonds bestaat uit 2 posten zijnde een aanvulling van € 100.000 op het bestaande IT bestemmingsfonds. Met als doel om de benodigde middelen voor de uitvoering van de Digivisie investeringsagenda te reserveren. Daarnaast zal voor een bedrag van € 70.000 worden bestemd voor strategieontwikkeling.

Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij u naar de cijfermatige toelichting.

Risicoparagraaf

Periodiek worden de risico's in kaart gebracht en binnen het management en met de raad van toezicht besproken. Tevens wordt dan het proces rondom risicomanagement geëvalueerd.

De meest kenmerkende risico's en de daarbij getroffen risico beperkende maatregelen.

	Risico	Potentie impact (H/M/L)	Bestaande processen om risico te beheersen	Waarschijnlijkheid (H/M/L)	Risico bereidheid (H/M/L)
STRATEGISCH					
Vertrouwen van de maatschappij	Verlies vertrouwen van overheden, marktpartijen en andere stakeholders, daardoor verlies aan klanten en daarmee lagere baten.	H	Stakeholderpanel Communicatie via jaarverslag, website en presentaties, bijeenkomsten en gesprekken met belanghebbenden. Transparantie van onze werkwijzen en handelen bevorderen Voortdurende aandacht voor productverbetering/productontwikkeling (m.b.t. communicatie naar klanten en kwaliteit van de rapporten). Borgen van de onpartijdigheid door een jaarlijkse analyse van de risico's tijdens de managementreview.	L	L

			Intensiveren samenwerking met NEN	
--	--	--	-----------------------------------	--

OPERATIONEEL					
Capaciteit	Niet in staat zijn tijdig voldoende deskundige beoordelaars en experts te contracteren en op te leiden. Doorlooptijden lopen op daardoor minder vertrouwen maar ook direct minder beoordelingsdagen en daardoor minder baten.	H	<p>Continu werven en opleiden van beoordelaars.</p> <p>Breed communiceren over behoefte RvA via een daartoe opgezet LinkedIn platform en door de aanstelling van specifiek op beoordelaars gerichte recruiters.</p> <p>Goede werkrelatie met collega instituten om over en weer gebruik te maken van elkaars capaciteit.</p> <p>Arbeidsmarkt bekender maken met nut, noodzaak en het leuke van accreditatie en de rol die de RvA daarin speelt.</p> <p>Aan de voorkant van het wervingsproces wordt door de kantoororganisatie (TCA) eerder de behoefte aan capaciteit gesignaleerd en doorgegeven aan de afdeling assessorbeheer.</p>	M	L

REPUTATIE					
Incidenten	Onderschatting mogelijke gevolgen van incidenten met als uiteindelijk gevolg verlies van vertrouwen in ons werk, zie de gevolgen daarvan hierboven	H	Attitude kweken om alert te zijn op (potentiele) incidenten Ons toezicht zo inrichten dat de kans op incidenten zo klein mogelijk is. Verbeteren van het proces van afhandeling van klachten over de RvA en over zijn klanten	M	L
WETGEVING					
WET DBA	De inzet van externe beoordelaars wordt gezien als fictief dienstverband, waardoor de externe beoordelaars afhaken en/of premie werknemersverzekeringen en loonbelasting moet worden afgedragen. Dat kan een aardige kostenpost betekenen (grove schatting € 250k; 15% van de kosten van de inzet > 40 dg) alsmede het niet meer kunnen voldoen aan de beoordelingsprogramma's die wij de geaccrediteerden laten ondergaan; verlies aan baten.	H→M	Handhaving van de wet is opgeschort tot 1 januari 2021. De belastingdienst handhaaft alleen bij kwaadwillendheid. Onderscheid tussen interne beoordelaars en externe beoordelaars op diverse punten vergroten. De nieuwe wetgeving is er nog niet. We hanteren een overeenkomst van opdracht. Er geldt met VD's geen gezagsverhouding. Op basis van de tussentijdse opzegmogelijkheid kunnen we de contracten opzeggen en omzetten naar een variant in lijn van de nieuwe wetgeving.	L	L
ICT					
ICT infrastructuur	De ICT infrastructuur is sterk verouderd, met als	H	Manager IT aangesteld.	M	L

Raad voor Accreditatie

	risico: datalek, hack, verlies aan ingevoerde data etc. met als gevolg inefficiency, reputatieverlies e.d.		Project Huis op orde waarbij de infrastructuur op het juiste niveau wordt gebracht via outsourcing bij een partij voor wie het een kernactiviteit is.	L	L
			Bewustwording bij medewerkers verhoogd.	M	L
			Verwerkersovereenkomsten met leveranciers afgesloten.	L	L
			Nieuwe beveiligingsvoorziening (firewalls).	L	L
			Autorisatie procedure aangescherpt.	M	L

Er hebben zich in 2019 geen risico's of incidenten voorgedaan die van noemenswaardige en of materiele impact zijn.

Financiële risico's

Kredietrisico

De vorderingen op opdrachtgevers zijn niet geconcentreerd in enkele grote posten of slechts enkele afnemers. De grootste opdrachtgever is verantwoordelijk voor minder dan 5% van de omzet. Het kredietrisico is daardoor laag.

Liquiditeits- en kasstroomrisico's

De liquide middelen zijn in deposito's verdeeld over drie Nederlandse systeembanken.

Vooruitblik op 2020

Digitale transformatie

Voor 2020 staan, zoals hierboven vermeld, naast de afronding van de infrastructuur en auditrapportagetool-projecten, de vernieuwing van de HRM-systemen, de websites en het verbeteren van het planningsproces op de agenda. Voor 2020 zijn deze kosten aanzienlijk hoger begroot dan in 2019. De uitgaven ter implementatie van de digitale transformatie worden, als kosten die voor de baten uitgaan, uiteindelijk ten laste gebracht van het bestemmingsfonds IT.

Investeringen

In 2020 worden de werkplekken voorzien van nieuwe hardware (laptop, beeldscherm en dockstation). Deze investering bedraagt € 100.000,-. Verder bestaan de investeringen uit de uitwerking van een aantal strategische kwesties zoals risico-gestuurd accrediteren en het strategie-ontwikkelingstraject. Daarnaast wordt de uitvoering gestart van een Functiehuis-traject; van functiebeschrijvingen en -waardering tot en met een salarisbenchmark. De investeringen worden gefinancierd uit eigen middelen.

Personele bezetting

Als gevolg van de extra effort die gestoken is en wordt, in het doorontwikkelen van de organisatie ende ingezette digitalisering is de verwachting dat de formatie in 2020 licht zal dalen.

Raad voor Accreditatie

Voor de financiële vooruitblik 2020 is onderstaand de begroting 2020 weergegeven.

Gecomprimeerd overzicht begroting 2020

	Begroting 2020 EUR 1.000	Begroting 2019 EUR 1.000	Realisatie 2019 EUR 1.000
Baten			
Omzet uit accreditaties	11.835	11.193	11.705
Omzet jaarlijkse bijdrage	2.450	2.452	2.430
Overige opbrengsten	314	308	335
Netto omzet	14.599	13.953	14.470
Lasten			
Personeel	8.577	8.209	8.183
Kosten uitbesteed werk	3.704	3.529	3.863
Reis- en verblijfkosten	700	600	779
Afschrijvingen op vaste activa	110	104	95
Overige kosten a) b)	1.931	1.849	1.549
Totale Lasten	15.022	14.291	14.469
Saldo van baten en lasten	-423	-338	1
Rente	-	3	1
Resultaat	-423	-335	2
Mutaties vanuit bestemmingsfonds	433	350	-39
Resultaat ten gunste van egalisatie reserve	10	15	-37

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met een grote impact op onze financiële positie.

Utrecht, 12 maart 2020

Mr R.D. Nieuweboer
Voorzitter raad van bestuur

Mr J.A.W.M. de Haas
Lid raad van bestuur

Bijlage 1 "Gegevens leden raad van toezicht en bestuur RvA" maakt deel uit en vormt samen een geheel met het bestuursverslag.

Raad voor Accreditatie

JAARREKENING 2019

Jaarrekening 2019

Balans per 31 december 2019

na resultaatbestemming

		2019		2018	
		EUR	EUR	EUR	EUR
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	1	-	-	-	-
Materiële vaste activa	2	279.050		373.147	
			279.050		373.147
Vlottende activa					
Debiteuren	3	2.248.806		2.011.302	
Vorderingen	4	1.569.567		1.786.243	
Liquide middelen	5	2.852.010		3.531.677	
			6.670.383		7.329.222
			6.949.433		7.702.369
Eigen vermogen					
Egalisatiereserve	6	874.097		910.917	
Bestemmingsfondsen	6	436.535		397.812	
Overige reserves	6	2.898.887		2.898.887	
			4.209.519		4.207.616
Voorzieningen	7		-		36.000
Kortlopende schulden					
Crediteuren	8	598.250		996.030	
Belastingen	8	385.422		325.934	
Vooruit gefactureerde baten	8	325.568		332.838	
Overige schulden	8	1.430.674		1.803.951	
			2.739.914		3.458.753
			6.949.433		7.702.369

Staat van baten en lasten over 2019

		Begroting 2019 EUR	Realisatie 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Baten				
Omzet uit accreditaties a)		11.193.332	11.704.676	11.707.636
Jaarbijdrage		2.451.648	2.429.792	2.487.013
Subsidie		190.000	235.000	200.000
Overige opbrengsten		117.594	100.305	200.827
Netto omzet		13.952.574	14.469.773	14.595.476
Lasten				
Lonen en salarissen	9	5.895.648	5.628.510	5.750.325
Sociale lasten en pensioenlasten	9	1.634.930	1.608.844	1.612.925
Overige personeelskosten	9	678.000	946.005	798.194
Kosten uitbesteed werk		3.529.292	3.862.508	4.103.266
Reis- en verblijfkosten		600.000	779.193	749.709
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	10	104.000	94.592	124.422
Overige kosten	11	1.848.540	1.548.980	1.276.693
Som der kosten		14.290.410	14.468.632	14.415.534
Resultaat voor financiële baten		-337.836	1.141	179.942
Rentebaten		3.000	762	1.559
Resultaat		-334.836	1.903	181.501
Kosten ten laste van bestemmingsfondsen		350.000	131.277	-
Toevoeging aan bestemmingsfondsen		-	-170.000	-170.000
Mutatie egalisatie- en overige reserve		15.164	-36.820	11.501
		=====	=====	=====

a/ De hoger dan begrote omzet uit de baten accreditaties wordt voor ca € 368.000 verklaard uit hogere baten van de beoordelingen door o.a. toename geaccrediteerden en voor ca € 143.000 uit hogere doorberekening van reis- en verblijfskosten. De kosten worden bij de cijfermatige toelichting verder gespecificeerd.

Het resultaat van 2019 is als volgt verdeeld:

		EUR
Resultaat		1.903
Toevoeging vanuit bestemmingsfonds	131.277	
Onttrekking naar bestemmingsfonds	<u>-170.000</u>	
Mutaties egalisatiereserve ten gunste bestemmingsfonds		<u>-38.723</u>
Totale mutatie egalisatiereserve		<u>-36.820</u>

Resultaat over 2019 naar ZBO en niet ZBO

De RvA heeft de status van ZBO en moet derhalve in de resultaten aangeven welk gedeelte betrekking heeft op de ZBO-activiteiten en welk op niet ZBO gebonden activiteiten.

De verhouding in omzet tussen ZBO en niet-ZBO taken is 99,3 % (2018; 96,9%) respectievelijk 0,7 % (2018; 3,1%).

Met ingang van 2019, is de transitie van de CCKL geaccrediteerde laboratoria naar de ISO 15189 norm afgerond. Gezien de geringe omvang van de niet-zbo activiteiten zal de splitsing verder niet worden toegepast. In de toekomst zal deze splitsing niet in de jaarrekening worden opgenomen.

Kasstroomoverzicht over 2019

	2019		2018	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Resultaat	1.903		181.501	
Gecorrigeerd voor:				
• Afschrijvingen	94.592		124.422	
• Mutatie Voorziening	-36.000		-79.200	
• Mutatie in werkkapitaal (exclusief liquide middelen)	-739.667		-349.868	
Kasstroom uit operationele Activiteiten		-679.172		-123.145
Investerings in:				
• Materiële vaste activa	-495		-6.804	
Kasstroom uit investerings- Activiteiten		-495		-6.804
Netto kasstroom		-679.667		-129.949
Mutatie liquide middelen		-679.667		-129.949
Mutatie Liquide middelen				
		2019		2018
		EUR		EUR
Stand per 1 januari		3.531.677		3.661.626
Stand ultimo		2.852.010		3.531.677
Mutatie		-679.667		-129.949

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019

Algemeen

De Stichting Raad voor Accreditatie, gevestigd te Utrecht, Daalseplein 101, kvk nr 41187815, de voornaamste activiteiten zijn beschreven in het bestuursverslag.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Kaderwet ZBO. Met ingang van 2018 wordt de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties-zonder-winststreven' (RJ 640) gehanteerd. De richtlijnen voor de jaarverslaggeving zijn integraal toegepast.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de afnemer.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Vorderingen ivm nog te factureren beoordelingen
- Voorzieningen

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de betreffende functionele valuta omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de staat van baten & lasten opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen actuele waarde worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als deel van de herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs, zijnde de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Na eerste waardering wordt software gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving vindt in drie jaar plaats, conform verwachte economische levensduur, volgens de lineaire methode.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Na eerste waardering worden materiële vaste activa gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Kantoormachines : 33,33
- Kantoorinventaris : 20
- Verbouwingeninrichting : resterende looptijd huurcontract (vanaf 2015 voor 10 jaar).

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Raad voor Accreditatie

op basis van de effectieve rentemethode, zonodig verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen. De onderneming heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Saldering

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd indien de rechtspersoon beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de stichting het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Indien sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

Nog te factureren bedragen aan opdrachtgevers

Nog te factureren bedragen aan opdrachtgevers betreffen verrichte werkzaamheden ten behoeve van opdrachtgevers, die nog niet gefactureerd zijn. Deze zijn gewaardeerd tegen de verwachte opbrengstwaarde. Vooruit gefactureerde termijnen zijn hierop in mindering gebracht. Winstneming vindt plaats naar rato van verrichte prestaties. Indien noodzakelijk wordt een voorziening gevormd voor verwachte verliezen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Binnen de kortlopende schulden heeft voor de vergelijkbaarheid met vorig jaar een herrubricering in de cijfers van 2018 plaatsgevonden. De herrubricering is gedaan in de rubriek van overige schulden en dan van overige naar te verwachten nota's beoordelaars ad € 103.703.

Eigen vermogen

Egalisatiereserve

Op grond van de Kaderwet ZBO wordt voor het verschil tussen baten en lasten van de ZBO-activiteiten een egalisatiereserve gevormd.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn door de bestuurder in overleg met de Gebruikersraad afgezonderde vermogensbestanddelen met een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden. De Raad van Toezicht en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat hebben deze bestemmingsfondsen vervolgens goedgekeurd.

Bestemmingsfonds Website

Voor het doorontwikkelen van de website is een bestemmingsfonds opgenomen. In deze fase worden o.a. de volgende items ontwikkeld en/of verbeterd; gebruikersinterface, zoekfunctionaliteit, automatisch uploaden van beoordelingsgegevens en behoud van keurmerk drempelvrij. Dit was voor 2016 begroot maar door gebrek aan implementatiecapaciteit doorgeschoven naar 2019 en 2020.

Bestemmingsfonds IT

Voor de digitale ontwikkeling is een bestemmingsfonds gevormd. In deze ontwikkeling zullen de volgende stappen gezet worden: inrichten van programma- en projectmanagement, opstellen businesscase, ontwikkeling IT-functie en de implementatie van de rapportagetool en portal, een inkoopfacturatie verwerkingsmodule, een planningsportal en een digitale ondersteuning voor werving- en selectieprocessen met name gericht op inhoudelijke experts voor onze beoordelingsteams.

Bestemmingsfonds Strategie ontwikkeling

Accreditatie en de RvA moeten toekomstbestendig worden gemaakt om relevantie te houden of deze te vergroten. Hiervoor is het nodig dat de RvA zich vernieuwt en innoveert en zich met hulp van stakeholders en gebruikers basale strategische vragen stelt. Voor dit proces van strategieontwikkeling is een bedrag van € 70K gereserveerd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen hetzij de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, hetzij de contante waarde van die uitgaven.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorziening personeel

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen en het in de toekomst te betalen vergoedingen als gevolg van de ingezette reorganisatie wordt een voorziening opgenomen.

Personeelsbeloningen/Pensioenen

Pensioenen

De stichting heeft een collectieve pensioenregeling bij een verzekeraar. Het is een pensioenregeling op basis van beschikbare premie. De medewerker bouwt een persoonlijk spaarsaldo op, dat zijn eigendom blijft. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening

met in de toekomst verschuldigde premies. De pensioenpremie wordt op basis van een leeftijdstaffel bepaald.

Opbrengstverantwoording

Baten wordt alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de stichting zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat. De projectopbrengsten en -kosten worden als opbrengsten en kosten in de staat van baten & lasten verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum. Opbrengsten worden uitsluitend verwerkt indien en voor zover het waarschijnlijk is dat de opbrengsten zullen worden gerealiseerd en betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Nog te factureren beoordelingen

De mate waarin prestaties van een project zijn verricht wordt bepaald aan de hand van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Indien het resultaat van een nog te factureren beoordeling niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de staat van baten & lasten opgenomen.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de stichting gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten & lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de netto-omzet toerekenbare kosten.

Belastingen

Sinds 1 januari 2010 is RvA een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) geworden. RvA valt onder de vrijstelling van de wet vennootschapsbelasting 1964 artikel 2 lid 7.

Kasstroomoverzicht

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Dergelijke zakelijke transacties hebben niet plaatsgevonden.

Toelichting op de balans per 31 december 2019

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
Immateriële vaste activa (software)		
Stand per 1 januari		
Aanschafprijs	330.672	330.672
Cumulatieve afschrijvingen	-330.672	-330.672
Stand ultimo	-	-

De immateriële activa betreffen de in het verleden geactiveerde software, die in gebruik is maar volledig is afgeschreven.

2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Verbouwings- inrichting	Kantoor- Machines	Kantoor- inventaris	31-12- 2019	31-12-2018
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Materiële vaste activa					
Stand per 1 januari					
Aanschafwaarde	413.750	368.269	1.102.199	1.884.218	1.877.414
Cumulatieve afschrijvingen	-134.471	-352.611	-1.023.989	-1.511.071	-1.386.649
Boekwaarde	279.279	15.658	78.210	373.147	490.765
Investeringen	-	495	-	495	6.804
Af: Afschrijvingen	41.375	10.629	42.588	94.592	124.422
Stand ultimo	237.904	5.524	35.622	279.050	373.147

Vlottende activa

3. Debiteuren

	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
Opdrachtgevers	2.248.806	2.019.077
Voorziening voor oninbaarheid	-	-7.775
	2.248.806	2.011.302

4. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
Nog te factureren (beoordeling nog niet afgerond)	916.643	782.285
Nog te factureren (beoordeling gereed)	488.160	612.650
Vorderingen uit hoofde van opdrachten overheid	47.000	40.000
Overlopende activa	117.764	351.308
	1.569.567	1.786.243

Geen van de vorderingen heeft een looptijd van langer dan een jaar

5. Liquide middelen

	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
Bankiers, rekening-courant	148.002	383.558
Bankiers, spaarrekeningen	2.703.743	3.148.063
Kas	265	56
Stand ultimo	2.852.010	3.531.677

De spaarrekeningen zijn verdeeld over 3 Nederlandse systeembanken. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

6. Eigen vermogen

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
Egalisatie reserve		
Stand per 1 januari	910.917	900.703
Uit resultaatverdeling	-36.820	10.214
Stand ultimo	874.097	910.917
Bestemmingsfonds Website		
Stand per 1 januari	47.812	47.812
Toevoeging uit resultaatverdeling	-	-
Ottrekking uit resultaatverdeling	-	-
Stand ultimo	47.812	47.812
Bestemmingsfonds Strategie ontwikkeling		
Stand per 1 januari	-	-
Toevoeging uit resultaatverdeling	70.000	-
Stand ultimo	70.000	-
Bestemmingsfonds IT project		
Stand per 1 januari	350.000	180.000
Ottrekking uit resultaatverdeling	-131.277	-
Toevoeging uit resultaatverdeling	100.000	170.000
Stand ultimo	318.723	350.000
Totaal Bestemmingsfonds ultimo	436.535	397.812
Overige reserve		
Stand per 1 januari	2.898.887	2.897.600
Resultaatbestemming	-	1.287
Stand ultimo	2.898.887	2.898.887
Totaal eigen vermogen ultimo a)	4.209.519	4.207.616

a) Van het totale eigen vermogen is ultimo 2019 het weerstandsvermogen (eigen vermogen +/- bestemmingsfonds) € 3.772.984 (2018: € 3.809.804). Een afname van € 36.820.

7. Voorzieningen

	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
Personeelsvoorziening		
Stand per 1 januari	36.000	115.200
Toevoeging voorziening	-	36.000
Onttrekking voorziening	-36.000	-115.200
	<hr/>	<hr/>
Stand ultimo	-	36.000
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

8. Kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
Crediteuren	598.250	996.030
	<hr/>	<hr/>
Belastingen en premies sociale verzekering		
Loonbelasting en sociale verzekering	198.734	188.250
Omzetbelasting	186.688	137.684
	<hr/>	<hr/>
	385.422	325.934
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Vooruit gefactureerde baten	325.568	332.838
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Overige schulden		
Te verwachten nota's beoordelaars inzake reeds verrichte werkzaamheden inzake onderzoeken a)	242.970	408.997
Vakantiegelden en -rechten, eenmalige uitkeringen	572.887	636.879
Egalisatie huurkorting	373.724	438.719
Overige a)	241.093	319.356
	<hr/>	<hr/>
Stand ultimo	1.430.674	1.803.951
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan een jaar. Uitzondering is de egalisatie van de huurkorting, deze heeft een looptijd gelijk aan het huurcontract tot 1 september 2025.

a) Voor de vergelijkbaarheid met vorig jaar is een herrubricering in de cijfers van 2018 gedaan. De herrubricering (ad € 103.703) bevat een correctie van overige naar te verwachten nota's beoordelaars.

Algemeen

De stichting maakt in de normale uitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting blootstelt aan valutarisico, rente- en kasstroomrisico, reële-waarderisico, marktrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de stichting een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de stichting te beperken.

Valutarisico

Als gevolg van de internationale activiteiten loopt de stichting uit hoofde van in de balans opgenomen schulden een gering valutarisico.

Kredietrisico

De vorderingen op opdrachtgevers zijn niet geconcentreerd, noch bij enkele grote afnemers, noch qua bedrag per debiteur. Het kredietrisico is daardoor laag. Het totaalsaldo aan vorderingen (risicobedrag) is weergegeven in de balans.

Prijrisico

De stichting heeft geen beleggingen in beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde aandelen of andere instrumenten, waarover prijsrisico wordt gelopen.

Liquiditeits- en kasstroomrisico's

Gezien de uitstekende liquiditeitspositie is geen sprake van noemenswaardige liquiditeits- en kasstroomrisico.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huur

De stichting is in 2015 verhuisd naar een huurpand aan het Daalseplein (Utrecht). De verplichting is aangegaan voor een periode van tien jaar en loopt af op 1 september 2025. Jaarlijks bedraagt de huur inclusief huurkorting en exclusief service kosten € 260.000 (index 2015).

Bankgarantie

In verband met bovenstaande huurovereenkomst is een bankgarantie afgegeven ter waarde van € 85.000.

Lease

De stichting is per 1 juni 2018 voor de personenauto een operational leaseverplichting aangegaan voor 13 maanden tot 1 juli 2019, met een totale verplichting van circa € 19.000. Deze leaseverplichting is conform contract per 1 juli 2019 beëindigd. Er zijn ultimo 2019 geen lopende leaseverplichtingen.

Investeringsen

Eind 2019 is de stichting geen materiele of noemenswaardige financiële verplichting aangegaan voor een investering.

Overige verplichtingen

De stichting is in het kader van de normale uitoefening van haar activiteiten met leveranciers verplichtingen met een looptijd van langer dan 1 jaar aangegaan voor o.a. huur copiers, dienstverlening e.d. De totale jaarlijkse verplichtingen bedragen ongeveer € 11.000.

In 2016 heeft de stichting, ingaande 1 september 2016 een "overeenkomst voor gebruiksrecht en diensten" in het kader van het bestaande automatiseringssysteem getekend. De vergoeding, direct afgeleid van het aantal en soort gebruikers, zal op jaarbasis ongeveer € 102.000 bedragen.

In 2019, na een aanbestedingstraject, heeft de stichting ingaande 9 oktober 2019 voor de duur van 4 jaar een overeenkomst getekend met betrekking tot het beheer van de centrale infrastructuur en digitale werkplekken. De vergoeding, direct afgeleid van het aantal en soort gebruikers, zal op jaarbasis ongeveer € 170.000 bedragen.

Eind 2019, na een aanbestedingstraject, heeft de stichting ingaande 17 december 2019 voor de duur van 5 jaar een overeenkomst voor de ontwikkeling en gebruik van een audit-rapportagetool. De vergoeding, direct afgeleid van het aantal en soort gebruikers, zal op jaarbasis ongeveer € 70.000 bedragen.

Er is sprake van een ingediende claim van € 200.000 welke betwist wordt door de RvA.

Toelichting op de staat van baten en lasten per 31 december 2019

9. Personeelskosten

	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Salarissen a)	5.895.648	5.628.510	5.750.325
Sociale lasten	811.523	836.658	803.607
Pensioenlasten	823.407	772.186	809.318
	-----	-----	-----
subtotaal sociale lasten en pensioenlasten	1.634.930	1.608.844	1.612.925
Reis- en autokosten	288.000	246.936	266.824
Uitzendkrachten/uitbesteed werk b)	125.000	517.642	216.409
Overige personeelskosten c)	265.000	181.427	314.961
	-----	-----	-----
subtotaal overige personeelskosten	678.000	946.005	798.194
	-----	-----	-----
	8.208.578	8.183.359	8.161.444

a)b) Door later ingevulde en nog niet ingevulde posities van vertrokken en aan te trekken medewerkers zijn de salarissen lager dan begroot. Deze posities zijn deels door inhuur opgevangen en deels efficiënter ingevuld.

c) Bij de overige personeelskosten zijn o.a. de gereliseerde opleidingskosten lager dan de begrote opleidingskosten.

Gedurende het jaar bedroeg het gemiddeld aantal personeelsleden in loondienst van de stichting, omgerekend naar voltijd-equivalenten (z.g.n. FTE's)

93 95

De medewerkers, in aantallen, in loondienst per 31 december bedraagt

100 104

10. Afschrijvingen

	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Verbouwingeninrichting	42.000	41.375	41.376
Kantoorcomputers	17.000	10.629	40.515
Kantoorinventaris	45.000	42.588	42.531
	104.000	94.592	124.422

11. Overige kosten

	Begroting 2019 EUR	Realisatie 2019 EUR	Realisatie 2018 EUR
Assessorbeheer a)	76.000	105.417	83.643
Huisvesting	394.000	381.585	386.442
Bureaunkosten	71.000	78.120	58.539
Bestuur en commissie	122.640	120.234	113.788
Voorlichting b)	59.500	38.064	59.311
Vergader- en representatiekosten	75.000	99.262	98.319
Externe adviseurs	48.000	56.453	51.786
Accountant & financiële verslaglegging c)	30.000	61.500	33.900
Contributies	60.000	62.104	67.557
ICT d)	892.400	502.383	311.110
Overige kosten	20.000	43.858	12.299
	1.848.540	1.548.980	1.276.693

- a) De hogere kosten bij assessorbeheer worden grotendeels verklaard door extra wervings- en opleidingskosten voor de externe beoordelaars
- b) De lagere kosten bij voorlichting worden grotendeels verklaard door het doorschuiven van de website aanpassingen naar 2020.
- c) De eerste controle met de nieuwe accountant en de overgang naar RJ 640 heeft extra kosten met zich meegenomen.
- d) De grootste oorzaak voor de lager dan begrote ICT kosten is de vertraging van de start van de diverse IT projecten. De vertraging is vooral een gevolg van de duur van de aanbestedingstrajecten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met een grote impact op onze financiële positie.

WNT-verantwoording 2019 Stichting Raad voor Accreditatie

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Raad voor Accreditatie. Het voor Stichting Raad voor Accreditatie toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000 (Dit betreft het algemeen WNT maximum).

Bezoldiging topfunctionarissen*Leidinggevende topfunctionarissen*

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	dhr. R.D. Nieuweboer	dhr. J.A.W.M. de Haas	dhr. J.C. van der Poel
Functiegegevens	Voorzitter bestuur	Lid bestuur	Bestuurder/directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	22/6 – 31-12	22/6 – 31/12	1/1 – 21/6
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	76.904	72.000	140.727
Beloningen betaalbaar op termijn	7.948	8.232	4.909
<i>Subtotaal</i>	<i>84.852</i>	<i>80.232</i>	<i>145.636</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	102.581	102.581	91.419
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging 1)			
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	1)
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018			
Functiegegevens	n.v.t.	n.v.t.	Bestuurder/directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	n.v.t.	n.v.t.	1/1 -31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	n.v.t.	n.v.t.	1
Dienstbetrekking?	n.v.t.	n.v.t.	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	n.v.t.	n.v.t.	195.094
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.	n.v.t.	18.695
<i>Subtotaal</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>213.789</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	n.v.t.	n.v.t.	189.000
Totale bezoldiging			
	n.v.t.	n.v.t.	213.789

Het overgangsrecht zoals vermeld in art 7.3 en 7.3a is van toepassing op dhr J.C. van der Poel. Hierbij zijn er voor de berekening van de maximale bezoldiging 2019 diverse componenten die op grond van Artikel 3 lid 2 van de Uitvoeringsregeling WNT tot het boekjaar 2018 (€ 10.596) of eerdere boekjaren (€ 36.627) mogen worden toegerekend.

Raad voor Accreditatie

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	mevr. Y.C.M.T. van Rooy	dhr L. Visser	mevr. I. Mastenbroek
Functiegegevens	Voorzitter	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1- 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	16.812	15.411	11.208
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018			
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/12 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	1.350	12.153	10.803
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	2.408	18.900	18.900

bedragen x € 1	dhr. J. van den Heuvel	dhr. P.F. van Rhede van der Kloot
Functiegegevens	lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	11.208	11.208
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.400	19.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018		
Functiegegevens	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	10.803	10.803
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.900	18.900

bedragen x € 1	dhr. E.H.T.M. Nijpels	dhr S.A. Blok
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2019	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	n.v.t.	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	n.v.t.	n.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018		
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2018	7/3 - 1/12	1/1 -6/3
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	11.854	2.841
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.894	5.049

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
niet van toepassing.

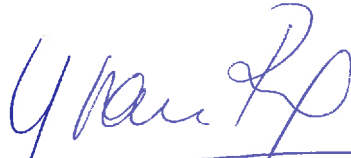
Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

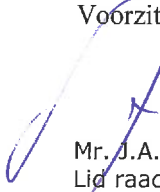
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Ondertekening financieel jaarverslag

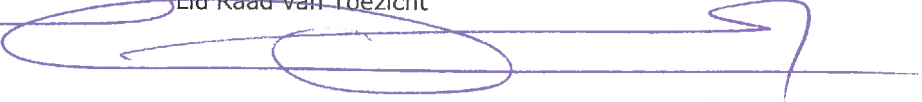
Utrecht, 12 maart 2020

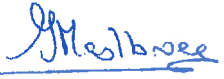

Mr. R.D. (Roeland) Nieuweboer
Voorzitter Bestuur


Mr. Y.C.M.T. (Yvonne) van Rooy
voorzitter Raad van Toezicht


Mr. J.A.W.M. (Joep) de Haas
Lid raad van Bestuur


Ir. L. (Leo) visser
Lid Raad van Toezicht


Prof. dr. J. (Jaap) van den Heuvel
Lid Raad van Toezicht


Dr. ir. I. (Ineke) Mastenbroek
Lid van Raad van Toezicht


Ir. P.F. van (Peter) Rhede van der Kloot
Lid van Raad van Toezicht

Raad voor Accreditatie

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Raad voor Accreditatie

VERKLARING OVER DE IN HET FINANCIEEL JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2019

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Raad voor Accreditatie te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Raad voor Accreditatie te Utrecht per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met artikel 35 lid 1 van de Kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen (Kaderwet ZBO), de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2019 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet - en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in bijlage I van het Controleprotocol voor de Raad voor Accreditatie 2013 zijn vermeld.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol voor de Raad voor Accreditatie 2013 en de Regeling Controleprotocol Wet Normering Topinkomens (WNT). Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Raad voor Accreditatie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

NALEVING ANTICUMULATIEBEPALING WNT NIET GECONTROLEERD

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Deze situatie doen geen afbreuk aan ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de Raad van Toezicht
- het bestuursverslag;
- de bijlage: gegevens leden Raad van Toezicht en bestuur.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de WNT.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met artikel 35 lid 1 van de Kaderwet ZBO, de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in overeenstemming met de voor Stichting Raad voor Accreditatie relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in bijlage I van het Controleprotocol voor de Raad voor Accreditatie 2013.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol voor de Raad voor Accreditatie 2013 en het Controleprotocol Wet Normering Topinkomens (WNT), ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

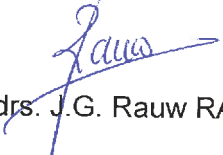
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de Raad van Toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Utrecht, 12 maart 2020

MAZARS N.V.



drs. J.G. Rauw RA

Bijlage 1 - Gegevens leden raad van toezicht en bestuur RvA

Aftreeschema per 31 december 2019

RvT:	(Her)benoemd op:	Benoeming tot:	Herbenoeming mogelijk na afloop huidige termijn
Mr. Y.C.M.T. van Rooy (voorzitter)	01-12-2018	01-12-2021	2 maal
Prof. dr. J. van den Heuvel	01-08-2017	01-08-2020	2 maal
Dr. ir. I. Mastenbroek	13-03-2019	13-03-2022	1 maal
Ir. P.F. van Rhede van der Kloot	31-08-2017	31-08-2020	2 maal
Ir. L. Visser	26-10-2017	26-10-2020	nee

Raad van Bestuur:	Benoemd op:	Benoeming tot:	Herbenoeming mogelijk na afloop huidige termijn
Mr. R. D. Nieuweboer (voorzitter)	22-06-2019	22-06-2023	Onbepakt
Mr. J.A.W.M. de Haas	22-06-2019	22-06-2023	Onbepakt

Bestuur:	(Her)benoemd op:	Benoeming tot:	Herbenoeming mogelijk na afloop huidige termijn
Ir. J.C. van der Poel (bestuurder)	22-06-2015	22-06-2019	Onbepakt (bestuurder stelt zich niet meer herbenoembaar)

Raad van Toezicht

Mevrouw mr. Y.C.M.T. van Rooy

geboortjaar: 1951

Nevenfuncties

Voorzitter Raad van Commissarissen Philips Electronics Nederland BV

Lid Raad van Commissarissen (en Commissie Publiek Belang) PwC Accountants

Lid bestuur Stichting Administratiekantoor Koninklijke Brill NV

Lid Raad van Toezicht Kunstmuseum Den Haag

Lid Bestuur Instituut GAK

Lid bestuur Stichting continuïteit PostNL

Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Fuji Europe

Vicevoorzitter Raad van Toezicht 's Heeren Loo

Raad voor Accreditatie

De heer ir. L. Visser (vicevoorzitter, portefeuille Financiën)

Geboortejaar: 1953

Hoofdfuncties

Directeur-bestuurder S4 Energy BV
Directeur-bestuurder Next Renewable Group BV

Nevenfuncties

Regio bestuurslid FME regio Zuidwest

Mevrouw dr. ir. I. Mastenbroek (portefeuille OR)

Geboortejaar: 1954

Hoofdfuncties:

Directeur/bestuurder Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMFL) BV (tot 1 april 2019)
Eigenaar IMagribusiness-advies

Nevenfuncties:

Lid bestuur Stichting Administratiekantoor FleXentral
Lid Raad van Toezicht van de Aeres groep
Lid Raad van Toezicht van de Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland (tot 1 september 2019)
Lid bestuur Stichting Exploitatie Reservegronden Flevoland
Lid Raad van Toezicht Stichting Hemus per 25 januari 2019
Lid Algemeen Bestuur Waterschap Zuiderzeeland per 28 maart 2019
Voorzitter Raad van Advies Skal Biocontrole per 1 september 2019
Lid Raad van Toezicht Stichting Batavialand per 25 september 2019

(Voorzitter Bestuur Stichting Groenkeur per 1 januari 2020)

De heer prof. dr. J. van den Heuvel (portefeuille Commissie Accreditaties)

Geboortejaar: 1955

Hoofdfuncties:

Voorzitter Raad van Bestuur Rode Kruis Ziekenhuis B.V.
Lid hoofddirectie Zorg van de Zaak Netwerk B.V.

Nevenfuncties:

Programmadirecteur van de MBA Healthcare Management aan de Amsterdam Business School - University of Amsterdam
Bestuurslid Dialysecentrum Beverwijk
Bestuurslid Vereniging Samenwerkende Brandwondencentra Nederland
Bestuurslid Stichting Digitale Snelweg Kennemerland

De heer ir. P.F. van Rhede van der Kloot (portefeuille Financiën)

Geboortejaar: 1957

Hoofdfuncties:

Voorzitter Vereniging van Nederlandse Glasfabrikanten
Bestuurder Algemeen Bestuur Bouwend Nederland (namens de vakgroep GBO)

Nevenfuncties:

Lid Raad van Advies Physee
Bestuurder Stichting Behoud Hoogaars

Raad voor Accreditatie

Bestuur tot 22 juni 2019

De heer ir. J.C. van der Poel

Geboortejaar: 1951

Hoofdfunctie:

Bestuurder/Algemeen Directeur van de Raad voor Accreditatie (tot 22 juni 2019)

Nevenfuncties:

Lid Raad van Commissarissen Accres B.V. Apeldoorn

Lid dagelijks bestuur Raad van Arbitrage voor Metaalnijverheid en -Handel

Lid Raad van Commissarissen van Wolters Kunststoffen B.V., Enter

Raad van bestuur per 22 juni 2019

De heer mr. R.D. Nieuweboer

Geboortejaar: 1967

Hoofdfunctie:

Voorzitter raad van bestuur van de Raad voor Accreditatie

-Geen nevenfuncties-

De heer mr. J.A.W.M. de Haas

Geboortejaar: 1962

Hoofdfunctie:

Lid raad van bestuur van de Raad voor Accreditatie

-Geen nevenfuncties-